

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KOMUNIKACJI I MINISTRA SPRAW
WEWNĘTRZNYCH W POROZUMIENIU Z MINI-
STREM SPRAW WOJSKOWYCH**

z dnia 13 sierpnia 1932 r.

**w sprawie regulaminów: przewozu osób i ich bagażu
oraz towarów pojazdami mechanicznymi.**

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 1932 r. o zarobkowym przewozie osób i towarów pojazdami mechanicznymi (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 336) i na podstawie art. 6 punkt b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 maja 1932 r. w sprawie zniesienia urzędu Ministra Robót Publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 479) zarządza się co następuje:

§ 1. (1) Rozporządzenie niniejsze dotyczy:

- 1) autobusów i dorożek samochodowych;
- 2) pojazdów mechanicznych, służących do przewozu towarów.

(2) Za autobus uznaje się pojazd mechaniczny przeznaczony do przewozu siedmiu lub więcej podróżnych.

(3) Za dorożkę samochodową uznaje się pojazd mechaniczny przeznaczony do zarobkowego przewozu najwyżej sześciu osób.

§ 2. (1) Przewóz osób i ich bagażu powinien się odbywać z zachowaniem postanowień regulaminu, zamieszczonego w załączniku Nr. 1 do niniejszego rozporządzenia.

(2) Przewóz towarów pojazdami mechanicznymi powinien się odbywać z zachowaniem postanowień regulaminu, zamieszczonego w załączniku Nr. 2 do niniejszego rozporządzenia.

§ 3. Postanowienia regulaminów wymienionych w § 2 stosują się również do wykonywujących przewóz na podstawie art. 10 ustawy z dnia 14 marca 1932 r. o zarobkowym przewozie osób i towarów pojazdami mechanicznymi (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 336).

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Komunikacji: *Kühn*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Załącznik Nr. 1 do § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 13 sierpnia 1932 r. (poz. 868).

Regulamin przewozu osób i ich bagażu autobusami i dorożkami samochodowymi.

§ 1.

Postoje na drogach publicznych pojazdów mechanicznych służących do koncesjonowanego przewozu mogą się odbywać w miejscach, wyznaczonych do tego celu przez właściwą powiatową władzę administracji ogólnej po porozumieniu się z odpowiednim zarządem drogowym, a w miastach — po porozumieniu z zarządem miasta.

§ 2.

Uprawiający koncesjonowany przewóz obowiązany jest dokonać przewozu:

- a) jeżeli podróżny zastosuje się do niniejszego regulaminu i uiszczy należną opłatę za przewóz;
- b) jeżeli przewozu można dokonać autobusem lub dorożką samochodową, którymi przewożący wykonywa dany przewóz;
- c) jeżeli przewozowi nie stoją na przeszkodzie okoliczności, których przewożący nie mógł uniknąć i którym nie mógł zaradzić.

§ 3.

(1) W autobusie, służącym do koncesjonowanego przewozu:

- 1) kierowca powinien mieć zapewnioną zupełną swobodę ruchów przy kierowaniu;
- 2) zabrania się podróżnym zajmowania miejsca obok kierowcy, albo zapelniania tego miejsca bagażem;
- 3) zabrania się podróżnym zajmowania miejsc nieprzeznaczonych dla podróżnych;
- 4) zabrania się podróżnym wsiadania do autobusu, gdy dopuszczalna ilość miejsc jest zajęta;
- 5) zabrania się podróżnym stania podczas jazdy na stopniach autobusu;
- 6) zabrania się podróżnym wsiadania do autobusu lub wysiadania z niego podczas ruchu.

(2) Postanowienia zawarte w ust. 1 punktach 1, 4, 5 i 6 stosują się także do dorożek samochodowych, służących do koncesjonowanego przewozu, jak również do wszelkich autobusów, chociażby przewozy niemi nie podlegały koncesjonowaniu.

§ 4.

Podróżny rozpoczynając jazdę w pojeździe mechanicznym przedsiębiorstwa koncesjonowanego powinien się zaopatrzyć w bilet, uprawiający koncesjonowany przewóz jest obowiązany bilet wydać.

Bilet powinien zawierać: numer, nazwę przedsiębiorstwa i jego adres, wysokość pobranej za jazdę opłaty oraz nazwę miejscowości, między którymi bilet jest ważny. W razie oddania do przewozu bagażu za osobną opłatą, podróżnemu powinien być wydany kwit na bagaż. Bilet i kwit na bagaż powinien podróżny zachować przez cały czas podróży i okazywać na żądanie organu, upoważnionego do kontroli.

§ 5.

Nie wolno przewozić pojazdami mechanicznymi przedsiębiorstw koncesjonowanych:

- a) większej liczby podróżnych ponad przepisaną liczbę miejsc;
- b) osób w stanie nietrzeźwym;
- c) osób, które zachowaniem swoim obrażają przyzwoitość publiczną lub zakłócają spokój;
- d) osób, które wskutek choroby, niechlujstwa lub innych przyczyn są przykre lub niebezpieczne dla towarzyszyw podróży chyba, że osoby takie zajmują miejsca w osobnym zamkniętym przedziale. Osoby, które zachorowały w czasie jazdy, należy jednak dowieźć do miejsca, gdzie mogą otrzymać konieczną opiekę.

§ 6.

Nie wolno przewozić pojazdem mechanicznym przedsiębiorstwa koncesjonowanego przedmiotów grożących niebezpieczeństwem, jako to: broni nabitą, materiałów wybuchowych samozapalnych, łatwopalnych, żrących, budzących odrazę, lub wydzielających niemiłą woń, tudzież przedmiotów, które są niedogodne lub przykre dla współpodróżnych. Osobom, które pełniąc służbę publiczną, obowiązane są mieć przy sobie broń palną, wolno jest w czasie przejazdu służbowego mieć przy sobie broń nabitą odpowiednio zabezpieczoną.

§ 7.

(1) Podróżnym wolno zabierać ze sobą do pojazdu mechanicznego przedsiębiorstwa koncesjonowanego bagaż ręczny;

(2) bagaż ponad 10 kg wagi lub o wymiarach nie nadających się do przewozu w pomieszczeniach dla podróżnych wolno przewozić tylko w specjalnych pomieszczeniach;

(3) bagaż powinien być tak umieszczony, aby współpodróżni nie byli narażeni na niebezpieczeństwo lub szkodę. Na bagaż przewożony poza pomieszczeniem dla podróżnych, przewożący jest obowiązany wydać kwit bagażowy;

(4) podróżnym nie wolno zabierać ze sobą żywych zwierząt. Wyjątek stanowią małe zwierzęta pokojowe trzymane na rękach. Bagaż, zawierający

przedmioty, mogące zanieczyścić wnętrze autobusu, lub zabrudzić podróźnych, tudzież psy większe, winny być przewożone tylko w osobnym przedziale, przeznaczonym do przewozu bagażu.

§ 8.

(1) Uprawiający koncesjonowany przewóz jest obowiązany utrzymać pojazd w czystości;

(2) zabrania się podróźnym i obsłudze zanieczyszczania pojazdu.

§ 9.

Zabrania się podróźnym otwierania drzwi pojazdu w czasie jazdy. Otwieranie okien autobusu może skuteczniać tylko obsługa.

§ 10.

(1) Palenie tytoniu w przedziałach dla niepalących jest zabronione w pojeździe mechanicznym, posiadającym przedziały dla palących.

(2) W pojeździe, nieposiadającym przedziałów dla niepalących, palenie tytoniu jest dozwolone, jeśli żaden ze współpodróżnych nie podnosi sprzeciwu.

§ 11.

Obsługa pojazdu mechanicznego służącego do przewozów koncesjonowanych jest obowiązana przestrzegać, aby podróźni stosowali się do postanowień niniejszego regulaminu. Podróżnych niestosujących się do powyższych postanowień może obsługa usunąć z pojazdu.

§ 12.

(1) Obsługa pojazdu powinna być czysto przyrodziana.

(2) Obsługa pojazdu powinna wobec podróźnych zachowywać się grzecznie i udzielać informacji, dotyczących przewozu.

§ 13.

(1) Obsługa pojazdu służącego do przewozów koncesjonowanych jest obowiązana zatrzymywać pojazd w miejscach postojów, ustalonych rozkładem jazdy, a na żądanie i w innych miejscach.

(2) Obsłudze wolno otwierać drzwi pojazdu dopiero po jego zatrzymaniu.

(3) Po zatrzymaniu pojazdu obsługa jest obowiązana otworzyć drzwi pojazdu, wysiąść z niego i przy schodzeniu z pojazdu lub wsiadaniu do niego, jak również przy załadowywaniu i wyładowywaniu bagażu udzielać podróźnym potrzebnej pomocy.

(4) Obsłudze nie wolno dawać sygnału do odjazdu z miejsca postoju, dopóki wysiadający nie staną na ziemi, a wsiadający nie zajmą miejsca i dopóki nie zostaną zamknięte drzwi pojazdu.

§ 14.

Uprawiający koncesjonowany przewóz powinien czuwać nad tem, aby jego personel stosował się ściśle do postanowień niniejszego regulaminu.

Załącznik Nr. 2 do § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 13 sierpnia 1932 r. (poz. 868).

Regulamin przewozu towarów pojazdami mechanicznymi.

§ 1.

(1) Uprawiający koncesjonowany przewóz towarów, bez prawa wyłączności na linii lub sieci linii przewozowych, oraz przewóz z prawem wyłączności na linii, sieci linii przewozowych i na oznaczonym obszarze (kierunku) nie może odmówić przewozu przesyłki, jeśli przewóz w myśl przepisów niniejszego regulaminu nie jest zakazany i jeśli przewozu można dokonać pojazdem mechanicznym, którym przewożący wykonywa przewóz towarów a przewozowi nie stoją na przeszkodzie okoliczności, których nie mógł uniknąć, lub którym nie mógł zaradzić.

(2) Za przesyłkę uważa się towar oddany do jednorazowego przewozu pojazdem mechanicznym koncesjonarjusza przez określonego nadawcę do określonego odbiorcy. Przesyłka może obejmować towar różnego rodzaju i zajmować cały pojazd mechaniczny lub jego część.

§ 2.

Uprawiającemu koncesjonowany przewóz towarów wolno przewozić pojazdem mechanicznym takie tylko towary, które ze względu na ich wymiary, wagę, właściwości fizyczne i chemiczne nie zagrażają życiu i zdrowiu ludzkiemu i nie narażają na szkodę cudzego mienia.

§ 3.

(1) Materiały wybuchowe, samozapalne i łatwopalne można przewozić pojazdem mechanicznym, jeżeli:

1) znajdują się w odpowiednim, szczelnym i wymoszczonym opakowaniu, zabezpieczającym od skutków wstrząśnień i zapalenia; i

2) oprócz tych materiałów odpowiednio opakowanych, w pojeździe mechanicznym nie przewozi się jednocześnie innych towarów;

3) przewozowi towarzyszy konwojent.

(2) Szybkość pojazdu mechanicznego z materiałami wymienionymi w ustępie (1) nie może być większa niż 30 kilometrów na godzinę.

§ 4.

Materiały trujące, żrące, budzące odragę i wydzielające niemiłą woń, można przewozić pojazdem mechanicznym, jeżeli materiały te znajdują się w szczelnym opakowaniu uniemożliwiającym rozsypanie się, rozlanie lub wydzielanie woni.

§ 5.

Postanowienia, zawarte w §§ 2, 3 i 4 stosują się także do niekoncesjonowanych przewozów towarowych pojazdami mechanicznymi.

§ 6.

Uprawiającemu koncesjonowany przewóz towarów wolno przyjmować do pojazdu mechaniczne-

go z towarem konwojentów w liczbie uzasadnionej istotną potrzebą. Konwojent może zajmować miejsce obok kierowcy, albo inne miejsce w pojeździe.

§ 7.

(1) Uprawniający koncesjonowany przewóz towarów bez prawa wyłączności na oznaczonym obszarze (kierunku) jest obowiązany używać dla każdego pojazdu osobnego kwitarjusza przewozowego, z zachowaniem kolejności numerów, według wzoru ustalonego w załączniku (A).

(2) Uprawniający koncesjonowany przewóz towarów bez prawa wyłączności na linii lub sieci linii przewozowych oraz przewóz z prawem wyłączności na linii, sieci linii przewozowych i na oznaczonym obszarze (kierunku) jest obowiązany używać dla każdego pojazdu osobnego kwitarjusza przewozowego z zachowaniem kolejności numerów, według wzoru ustalonego w załączniku (B).

(3) Do kwitarjuszy przewozowych nie wpisuje się przewozów, zawierających:

- 1) towary, będące własnością nadawcy, gdy jest on zarazem ich odbiorcą i korzysta z usług przewozu koncesjonariusza, mając do swego rozporządzenia cały pojazd mechaniczny;
- 2) materiały ziemne, gruz, śnieg oraz materiały do robót wykonywanych przez Państwo i związki samorządowe;
- 3) materiały, których nadawcą lub odbiorcą są władze wojskowe a których przewóz dokonywany jest przy użyciu całego pojazdu mechanicznego.

(4) Przewozy wymienione w ustępie (3) w punktach 1) i 2) podlegają wpisowi do księgi przewozu (§ 12). Kierowca lub konwojent przesyłek, wymienionych w ustępie (3) w punktach 1), 2) i 3) powinien posiadać w czasie przewozu i okazywać na żądanie państwowych organów kontrolujących pisemne zlecenie nadawcy, według wzoru ustalonego w załączniku (C).

§ 8.

(1) Uprawniający koncesjonowany przewóz towarów, przyjmując do przewozu przesyłkę, jest obowiązany wydać nadawcy pokwitowanie nadania (załącznik A lub B), całkowicie wypełnione i zaopatrzone ręcznie skutecznym podpisem przewoźącego lub pełnomocnika.

(2) Nadający towar jest obowiązany podać zawartość przesyłki, oddanej do przewozu zgodnie ze stanem faktycznym.

(3) Uprawniający koncesjonowany przewóz towarów jest odpowiedzialny za zgodność przesyłki ze wskazaniami zawartymi w kwitarjuszu przewozowym.

(4) Uprawniający koncesjonowany przewóz towarów ma prawo sprawdzić w obecności nadawcy zawartość przesyłki, wagę i ilość sztuk.

(5) Uprawniający koncesjonowany przewóz towarów może żądać od nadawcy poświadczenia na odwrocie grzbietu kwitarjusza przewozowego, że zawartość przesyłki i waga są zgodne z jego wskazaniami, uwidocznionymi w kwitarjuszu przewozowym.

§ 9.

(1) Odbiorca przesyłki może odmówić przyjęcia i potwierdzenia odbioru przesyłki, jeśli zawartość przesyłki, waga i ilość sztuk nie odpowiada wskazaniom kwitarjusza przewozowego. W tym wypadku odpowiedzialność ponosi przewoźący, chyba że żądał od nadawcy poświadczenia, że zawartość przesyłki i waga są zgodne z jego wskazaniami, uwidocznionymi w kwitarjuszu przewozowym.

(2) Odbiorca przesyłki może domagać się od uprawniającego koncesjonowanego przewoźcę towarów przy wydaniu mu przesyłki odpisu grzbietu kwitarjusza przewozowego, podpisanego przez przewoźcę lub jego pełnomocnika z pokwitowaniem należności przewozowej, jeśli ją opłaca odbiorca. Uprawniający przewóz określony w § 7 ust. (2) jest obowiązany wydać odbiorcy odpis grzbietu kwitarjusza przewozowego (zał. B) z pokwitowaniem należności przewozowej, jeśli ją opłaca odbiorca.

§ 10.

Kwitarjusze przewozowe (grzbiety) powinny się znajdować w czasie przewozu na pojeździe mechanicznym i należy je okazywać na żądanie państwowych organów kontrolujących.

§ 11.

Uprawniającemu koncesjonowany przewóz towarów bez prawa wyłączności na linii lub sieci linii przewozowych oraz przewóz z prawem wyłączności na linii, sieci linii przewozowych i na oznaczonym obszarze (kierunku), nie wolno pobierać w jakiegokolwiek formie innej należności niż ustalonej w zatwierdzonej taryfie. Kwota należności oraz opłaty dodatkowe powinny być wpisane do kwitarjusza przewozowego.

§ 12.

Uprawniający koncesjonowany przewóz towarów jest obowiązany prowadzić księgę przewozu, wyszczególniającą wszystkie przewozy, według wzoru, ustalonego w załączniku (D) i jest odpowiedzialny za zgodność wpisanych do księgi danych ze wskazaniami kwitarjuszy przewozowych.

§ 13.

Kwitarjusze przewozowe (grzbiety), zlecenia przewozu i księgi przewozu, przewoźący jest obowiązany przechowywać przez okres pięciu lat od ukończenia przewozu i okazywać je na żądanie państwowych organów kontrolujących.

§ 14.

Postój pojazdów mechanicznych, którymi koncesjonariusz uprawia koncesjonowany przewóz towarów bez prawa wyłączności na linii lub sieci linii przewozowych oraz przewóz z prawem wyłączności na linii, sieci linii przewozowych i na oznaczonym obszarze (kierunku), odbywa się w miejscach, wyznaczonych do tego celu przez właściwą powiatową władzę administracji ogólnej w porozumieniu z odpowiednim zarządem drogowym, a w miastach w porozumieniu z zarządem miasta.

Zał. A) do regulaminu przewozu
towarów pojazdami mechanicznymi.

GRZBIET KWITARJUSZA

(nazwisko przedsiębiorcy)

POKWITOWANIE NADANIA

(nazwisko przedsiębiorcy)

Nr rej. pojazdu.....

Nr. rej. pojazdu.....

Nr. kwitarjusza

Nr. kwitarjusza

Nr. kwitu

Nr. kwitu

Nazwisko i adres odbiorcy przesyłki

Nazwisko i adres odbiorcy przesyłki

Zawartość przesyłki:

Zawartość przesyłki:

Ilość sztuk	N a z w a t o w a r u	Waga

Ilość sztuk	N a z w a t o w a r u	Waga

Umówiona należność za przewóz

Umówiona należność za przewóz

..... zł gr

..... zł gr

Nazwisko i adres nadawcy przesyłki.....

Nazwisko i adres nadawcy przesyłki.....

Pokwitowanie z odbioru przesyłki, w dniu.....

Pokwitowanie z przyjęcia przesyłki do przewozu

w dniu

(podpis odbiorcy)

(podpis przedsiębiorcy)

Załącznik B) do regulaminu przewozu
towarów pojazdami mechanicznymi.

GRZBIET KWITARJUSZA
(nazwisko przedsiębiorcy)

Nr. rej. poj.
Nr. kwitarjusza
Nr. kwitu
Nazwisko i adres odbiorcy prze-
syłki

Zawartość przesyłki:

Ilość sztuk	Nazwa towaru	Waga

Stawka taryfy zatwierdzonej

Należność za przewóz
zł gr.....

Należności dodatkowe za

zł gr.....

Razem: zł gr.....

Należność uiszcza
(nadawca, odbiorca)

Nazwisko i adres nadawcy

Pokwitowanie z odbioru przesyłki
w dniu

(podpis odbiorcy)

ODPIS GRZBIETU
(nazwisko przedsiębiorcy)

Nr. rej. poj.
Nr. kw tarjusza
Nr. kwitu
Nazwisko i adres odbiorcy prze-
syłki

Zawartość przesyłki:

Ilość sztuk	Nazwa towaru	Waga

Stawka taryfy zatwierdzonej

Należność za przewóz
zł gr.....

Należności dodatkowe za

zł gr.....

Razem: zł gr.....

Należność uiszcza
(nadawca, odbiorca)

Nazwisko i adres nadawcy

Pokwitowanie przedsiębiorcy z od-
bioru należności za przewóz

dnia
(skreślić, gdy opłacił zgóry na-
dawca)

POKWITOWANIE NADANIA
(nazwisko przedsiębiorcy)

Nr. rej. poj.
Nr. kwitarjusza
Nr. kwitu
Nazwisko i adres odbiorcy prze-
syłki

Zawartość przesyłki:

Ilość sztuk	Nazwa towaru	Waga

Stawka taryfy zatwierdzonej

Należność za przewóz
zł gr.....

Należności dodatkowe za

zł gr.....

Razem: zł gr.....

Należność uiszcza (uiscił) (nadawca,
odbiorca)

Nazwisko i adres nadawcy

Pokwitowanie przedsiębiorcy z przy-
jęcia przesyłki do przewozu w dniu

(podpis przedsiębiorcy)

